

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/282/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114222519
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3114222519.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu A. N. Z., a.s. so sídlom C. XX, R., L. XX XXX XXX proti žalovanému V. o zaplatenie 637,70 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k.11C/13/2015-48 zo dňa 29. marca 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .
Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 637,70 €, úroky vo výške 20,20 €, sankčné poplatky vo výške 1,48 €, úrok z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 657,90 € od 03.10.2014 do zaplatenia a trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 38 €, všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V časti o zaplatenie poplatkov vo výške 60 € konanie zastavil a vo ostatnej časti návrh zamietol.

2. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia vo veci samej súd prvej inštancie uviedol, že po právnej stránke posúdil zmluvný vzťah v súlade s právnou úpravou účinnou v deň uzavretia zmluvy. Posúdením výsledkov vykonaného dokazovania podľa citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba je v časti dôvodná.

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom vznikla zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Z tejto zmluvy o úvere vznikla žalobcovi povinnosť poskytnúť žalovanému úver a žalovanému vznikla povinnosť vrátiť poskytnutý úver podľa dohodnutých podmienok v úverovej zmluve. Zmluva obsahuje po právnej stránke všetky znaky a podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Žalovaný ako dlžník akceptoval jednotlivé ustanovenia tejto zmluvy ich podpísaním, a preto mal povinnosť za predmet zmluvy riadne a včas zaplatiť, teda vrátiť požičané finančné prostriedky tak, ako sa k tomu zmluvou zaviazal. Súd uzavretú úverovú zmluvu posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, nakoľko predmetom zmluvy bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov žalobcom žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru. Žalobca pri uzavretí zmluvy konal ako právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný pri uzavretí zmluvy bol v pozícii spotrebiteľa, keď zmluvu uzavrel ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným túto charakteristiku spíňa, pretože zmluva bola vyhotovená ako formulár, pričom jej text žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko bola pripravená už vopred pre veľký počet spotrebiteľov.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným dňa 06.07.2010 úverovú zmluvu č. 27/250/10, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.100 €. Žalobca so žalovaným v zmluve o úvere dohodli poplatok za správu úverového účtu 1,99 € mesačne a jednorazový poplatok za poskytnutie úveru splatný v deň poskytnutia úveru vo výške 22 €. Dohodnutá úroková sadzba bola vo výške 9,64 % ročne, pričom bola dojednaná ako fixná do splatnosti. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver splácať v 60 mesačných splátkach po 23,18 € splatných k 16. dňu v mesiaci. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola 1.532,20 €. Výška RPMN bola 15,11 % a priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy bola 51,49 %. Pretože žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami, žalobca pristúpil k zosplateniu úveru, ktorú túto skutočnosť žalovanému oznámil listom zo dňa 18.04.2013. Ku dňu zosplatenia úveru záväzok žalovaného spočívajúci v nezaplatenej istine predstavoval sumu 637,70 €. Nakoľko žalovaný žalovanú pohľadávku žalobcovi neuhradil, súd žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny vo výške 637,70 €.

5. Žalobca podanou žalobou uplatňoval vyčíslený úrok ku dňu vypracovania žaloby (k 03.10.2014) v sume 106,65 € s tým, že zároveň uplatňoval úrok 9,64 % ročne z nezaplatenej istiny v sume 637,70 € od 03.10.2014 do zaplatenia. Podľa výpisu z hlavnej knihy žalobcu bol vyčíslený úrok ku dňu zosplatenia úveru vo výške 20,20 €. Žalobca na výzvu súdu uznesením č.k. 18Ro/385/2014-27 zo dňa 12.11.2014, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 10.12.2014, ktorým bol vyzvaný na špecifikáciu výpočtu uplatneného úroku v rozsahu z akej sumy, v akej sadzbe a za aké obdobie bol účtovaný, podanú žalobu doplnil s tým, že uplatnená suma predstavuje dohodnutý úrok v zmysle zmluvy bod 1.2., ktorý bol žalovaný povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru a výška úrokovej sadzby 9,64% vyplýva zo zmluvy. Zmluvou o úvere si účastníci konania dojednali úrokovú sadzbu vo výške 9,64 % ročne, pričom táto úroková sadzba bola dojednaná ako fixná do splatnosti. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá zmluvou o splátkovom úvere lehotou 60 mesiacov odo dňa podpisu úverovej zmluvy, pričom k mimoriadnej splatnosti úveru došlo dňom 12.05.2013, keď žalobca využil svoje právo uvedené v zmluve v bode 7.2.1. a žiadal splatenie zostatku úveru s príslušenstvom. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplateným úrokom a ten má sankčnú povahu. Podľa súdu zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov mal žalovaný žalobcovi zaplatiť len do splatnosti úveru. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a tým treba považovať celý dlh žalovaného za splatný, preto v zmysle zmluvy o úvere od splatnosti úveru už žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané obmedzené - do splatnosti, a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Súd dospel k záveru, že nie je možné žalobcovi priznať úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie úroku z úveru do splatnosti úveru vo výške 20,20 € (vychádzajúc výpisu z hlavnej knihy žalobcu) a vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z úveru žalobu zamietol.

6. Žalobca ďalej uplatňoval podanou žalobou sankčné poplatky vo výške 75,75 €, ktoré na výzvu súdu špecifikoval predložením výpisu z účtu žalovaného s tým, že nezaplatené sankčné poplatky predstavujú úroky z omeškania, pričom každá omeškaná dlžná splátka bola odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená úrokom z omeškania vo výške 7% ročne. Nakoľko si žalovaný neplnil svoje zmluvné povinnosti riadne a včas splácať dohodnuté splátky a bol s ich úhradou v omeškani, žalobcovi vzniklo v súlade s § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka proti žalovanému právo na úrok z omeškania, ktorý ku dňu zosplatenia úveru predstavoval sumu 1,48 €, na ktorého zaplatenie žalovaného zaviazal. O úroku z omeškania z nezaplatenej istiny a z nezaplatených úrokov rozhodol súd v súlade s ustanovením § 369 Obchodného zákonníka a v súlade s uplatnením v žalobe, t.j. od 03.10.2014 do zaplatenia, pričom výška uplatneného úroku z omeškania nepresahuje zákonom stanovenú maximálnu výšku úrokov z omeškania podľa predpisov občianskeho práva, a preto súd žalovanú zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 657,90 € predstavujúcej priznanú istinu a úroky (637,70 € + 20,20 €) od 03.10.2014 do zaplatenia. Žalobca mal vo veci čiastočný úspech, avšak v pomere k jeho úspechu mal žalobca neúspech len v pomerne nepatrnej časti, preto mu súd v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. priznal plnú náhradu trov konania v sume 38 € titulom zaplateného súdneho poplatku z návrhu.

7. Proti tomuto rozsudku do výroku o zamietnutí zostávajúcej časti žaloby podal včas odvolanie žalobca. Uviedol, že s argumentmi a záverom súdu prvej inštancie sa nestotožňuje. Poukázal na

to, že v odôvodnení rozsudku súd uvádza bez akejkoľvek argumentácie, uvedenia znenia právnych predpisov, resp. judikatúry, že žalobca nemá nárok na úrok z úveru a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a teda napadnutý rozsudok nespĺňa judikatúrou formulované náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Je teda nedostatočne odôvodnený a z tohto dôvodu nepreskúmateľný, keďže súd sa v odôvodnení rozsudku nevyssporiadal s viacerými pre vec rozhodujúcimi skutočnosťami, najmä tým, že nebral do úvahy ustanovenia právnych predpisov, a to § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, § 505 Obchodného zákonníka. Zároveň poukázal na komentár k Obchodnému zákonníku. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ustanovenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZSÚ“), v zmysle ktorého, ak spotrebiteľ splatí spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti, je povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Z opatrnosti uviedol aj ďalšie argumenty v prospech uvedeného právneho názoru, a to k súdnym rozhodnutiam, ktoré bývajú používané prvostupňovými súdmi v prípade zamietania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru s protiargumentáciou. K rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove 6Co/190/2014 uviedol, že s argumentmi Krajského súdu Prešov uvádzanými v odôvodnení rozsudku sa nestotožňuje, pričom konkretizoval z akých dôvodov. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Obo 143/98 uviedol, že uvedené rozhodnutie sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. V danej veci totiž Najvyšší súd riešil, okrem iných, prioritne otázku nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Na základe uvedeného má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd na daný právny vzťah neaplikoval príslušné právne normy. Žiadal aby odvolací súd rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 9,64 % z nezaplatenej istiny vo výške 637,70 € od 03.10.2014 do zaplatenia a zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP v spojení s § 470 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 637,70 €, úroky vo výške 20,20 €, sankčné poplatky vo výške 1,48 €, úrok z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 657,90 € od 03.10.2014 do zaplatenia a trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku vo výške 38 €, a vo výroku, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie poplatkov vo výške 60 € zastavil, napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v týchto výrokoch právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

11. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky námietky, ktoré boli v odvolaní žalobcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

12. Pokiaľ ide o odvolacie námietky žalobcu, odvolací súd je presvedčený, že súd prvej inštancie zaujal správny právny názor, keď žalobcovi nepriznal dojednané úroky z úveru za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, teda zmluvný úrok z úveru vo výške 9,64 % ročne z nezaplatenej istiny v sume 637,70 € od 03.10.2014 do zaplatenia. Rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky / uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/40/2015 zo dňa 28.07.2015, či jeho rozsudok sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015/ sa priklonila k právnemu názoru, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti úveru. Po splatnosti úveru patria veriteľovi už len úroky z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti vrátiť riadne a včas poskytnutý úver. S takýmto právnym názorom sa zhoduje aj tunajší odvolací súd a v tomto zmysle je rozhodnutie súdu prvej inštancie

o zamietnutí návrhu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvného úroku z úveru vo výške 9,64 % ročne z nezaplatenej istiny v sume 637,70 € od 03.10.2014 do zaplatenia vecne správne.

13. Na tomto závere nič nemenia ani ustanovenia zmluvy uzatvorenej účastníkmi, podľa ktorých sa aj po termíne splatnosti splátky istiny úveru úročia dohodnutým úrokom ako aj úrokom z omeškania. Ako uviedol vo svojom rozsudku sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015 Krajský súd v Prešove (s ktorým názorom sa tunajší odvolací súd stotožňuje), úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže jednorazovým zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).